

*Куценко С.В., аспірант, викладач кафедри
хореографії та художньої культури
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини*

НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕСТЕТИЧНИХ ЯКОСТЕЙ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ХОРЕОГРАФІЇ

В зв'язку з проблемою формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії, актуальним для сучасної мистецької освіти являється питання морально-естетичного виховання особистості.

Моральне виховання виступає важливим чинником гармонійного розвитку особистості студента-хореографа, морально-духовні цінності якого є чи не найбільшим його надбанням. Головним завданням морального виховання є формування почуттів та переконань, оволодіння загальноприйнятими нормами і правилами адекватної поведінки.

Невід'ємною складовою морального виховання, вважаємо процес естетичного виховання, який як наголошує професор І. Зязюн, як засіб морального розвитку, виконує різні функції. Основною з них є ознайомлення з естетичними цінностями, осягненням естетичної міри предметів, явищ дійсності, процесів, – що сприяє формуванню цілісного погляду на світ [2, с. 40-41].

Важливим завданням естетичного виховання є навчання бачити в красі навколишнього світу, в красі людських стосунків духовне благородство, доброту, сердечність і на цій основі утверджувати прекрасне в самому собі. [3, с. 177].

Морально-естетичне виховання студента-хореографа – це складна інтегральна система формування його особистісних якостей, які характеризуються ступенем розвитку моральних та естетичних цінностей, переконань. В процесі такого виховання забезпечується засвоєння студентами моральної культури суспільства, норм поведінки, досягається

єдність етичних знань, моральних почуттів, переконань та потреб у високоморальних вчинках. Важливим показником морально-естетичної вихованості є прояв таких якостей як совість, честь, гідність, доброта, відповідальність, дисциплінованість та ін., що має неабияке значення для процесу формування творчого потенціалу майбутнього вчителя хореографії на заняттях народно-сценічного танцю.

Народний танець, є змістом духовного життя, засобом художнього та морально-естетичного виховання особистості в системі мистецької освіти, тісно пов'язаною з активною художньою творчістю на народній основі.

Мистецтво народної танцювальної культури – один із універсальних і оптимальних засобів осягнення народних традицій, звичаїв, побуту, культури та історії загалом, через взаємодію з естетичними явищами та моральними нормами в духовному житті, повсякденній праці та спілкуванні з мистецтвом.

Значним виховним потенціалом володіє народний хореографічний фольклор, який є джерелом моральності та духовності багатьох поколінь. Створюючи правильне бачення та пізнання світу в цілому, він містить у собі засоби сприйняття та творення прекрасного, а також формування основ морального виховання студента.

Вивчаючи духовну, етичну індивідуальність різних народів світу майбутні учителі хореографії відчують їхній дух, переживають сумні і щасливі моменти в їхньому житті, слухають народну музику, шанують їхні звичаї. Народні танці, акумулюючи такі моральні категорії, як відповідальність, обов'язок, честь, совість, терпимість, любов, повагу, співпереживання, виступають найважливішим засобом естетичного виховання студента-хореографа.

Ми вважаємо, що в такій діяльності досягається гармонія фізичного і духовного, розвивається здатність естетичного сприйняття краси людського розуму і тіла, що проявляються в танцювальному русі.

Життєвий уклад народу, його звичаї, мораль, етика, які знаходять відображення в танці, виражають сформовані в народі уявлення та поняття

про суспільні відносини між людьми. В них часто застосовуються образні, часом символічні жести, пози, використовуються предмети, які допомагають виразити відносини між учасниками.

Неабияке значення складають народні танці, в яких розкриваються стосунки між людьми. Їх змістом бувають вираз братерської солідарності народів, готовність захищати свою Батьківщину; відносини в праці, в побуті, в суспільному житті, взаємини між закоханими, між представниками старшого покоління і молоддю тощо.

На нашу думку, наслідування таких відносин в процесі вивчення народно-сценічного танцю є ще однією сходинкою до формування та примноження морально-естетичного досвіду особистості студента-хореографа.

Отже, характер і змістовність народно-сценічного танцю обумовлені його призначенням у житті тим, що він виражається і стверджується в емоційно-образній формі, сприяючи всебічному, гармонійному, зокрема морально-естетичному вихованню майбутнього вчителя хореографії.

На наш погляд, хореографічна діяльність студентів, яка здійснюється на основі морально-естетичного виховання в процесі занять народно-сценічним танцем, досягає істотно-важливого показника в процесі формування їх творчого потенціалу.

Список використаних джерел:

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 1: Особистісно-орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади / І.Д. Бех / Наук. видання. – К.: Либідь, 2003. – 280 с.
2. Зязюн І.А. Естетичний досвід особи: формування і сфери вияву / І.А. Зязюн. – К.: Вища школа, 1976. – 164 с.
3. Сухомлинський В.О. Вибрані твори: у 5-ти т. / В.О. Сухомлинський. – К.: Рад. шк., 1976. – Т. 1 – 654 с.